

GREEN DEAL Aardgasvrij Palenstein

DE ONDERGETEKENDEN:

1. Corporatie De Goede Woning, gevestigd aan Storkstraat 6, 2722 NN Zoetermeer en rechtsgeldig vertegenwoordigd door [REDACTED], handelend in zijn hoedanigheid van statutair directeur, hierna te noemen: "**DGW**";
2. Corporatie Vidomes, gevestigd aan Kleveringweg 24, 2616 LZ Delft en rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw [REDACTED], handelend als voorzitter Raad van Bestuur, hierna te noemen: "**Vidomes**";
3. Corporatie Vestia, gevestigd aan Watermanweg 50 3067 GG Rotterdam. En rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer [REDACTED], handelend als directeur Onderhoud & Ontwikkeling, hierna te noemen: "**Vestia**";
4. De publiekrechtelijke rechtspersoon Gemeente Zoetermeer, gevestigd aan Stadhuisplein 1, 2711 EC Zoetermeer en krachtens het bepaalde in artikel 171 van de Gemeentewet vertegenwoordigd door de heer T. Kuiper, in zijn hoedanigheid van wethouder Wonen, Vastgoedbedrijf en wijkwethouder Palenstein., hierna te noemen: "**Gemeente**";
5. Netbeheerder Stedin, gevestigd aan Blaak 8 3011 TA Rotterdam en rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer [REDACTED], handelend in zijn hoedanigheid als directeur Klant en Markt, hierna te noemen: "**Stedin**".

De ondergetekenden sub 1, 2, 3, 4 en 5 hierna gezamenlijk te noemen: "**Partijen**",

OVERWEGENDE DAT:

1. Klimaatverandering en verlies aan biodiversiteit zijn dé uitdagingen voor een duurzaam en groen Zoetermeer. Zoetermeer wil ook in de toekomst een prettige en gezonde stad blijven. Een stad waar inwoners volop kunnen genieten van hun leefomgeving: een natuurrijk en groen Zoetermeer en CO₂ neutrale Stad in 2040.
2. Creativiteit, ondernemerschap en innovatie zijn essentieel om deze ambities mogelijk te maken. Bedrijven, burgers en maatschappelijke organisaties nemen volop concrete initiatieven voor vergroening van economie en samenleving. De gemeente wil in de stad en in de regio actief groene en duurzame afspraken maken via Green Deals. Zo werkt de gemeente aan optimale condities voor lokale en regionale initiatieven van marktpartijen, maatschappelijke organisaties, woningcorporaties en inwoners.
3. Green Deals bieden bedrijven, burgers en organisaties een laagdrempelige mogelijkheid om samen met de overheid te werken aan groene groei. Initiatieven uit de samenleving staan daarbij aan de basis. Daar waar deze tegen belemmeringen aanlopen die volgens initiatiefnemers kunnen worden aangepakt op gemeentelijk en/of rijksniveau, wil het college van B&W en/of het kabinet zich inzetten deze weg te nemen of op te lossen om zo deze initiatieven te faciliteren en te versnellen. In een Green Deal leggen partijen hierover concrete afspraken schriftelijk vast.
4. De resultaten van een Green Deal kunnen gebruikt worden bij andere, vergelijkbare projecten, waardoor er navolging kan plaatsvinden en de reikwijdte van een Green Deal kan worden vergroot zonder dat daar specifieke ondersteuning vanuit de gemeente en/of Rijksoverheid tegenover staat.

- 5 De partijen zich gecommitteerd hebben aan het leveren van een inspanning om de doelen uit deze Green Deal te bereiken.
- 6 Partijen het wenselijk achten in deze overeenkomst voor hun samenwerking afspraken en vervolgstappen vast te leggen.

SPECIFIEKE OVERWEGINGEN GREEN DEAL AARDGASVRIJ PALENSTEIN:

- 1 In het Klimaatakkoord van Parijs is in 2015 afgesproken de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder twee graden Celsius, met het streven deze tot anderhalve graad te beperken. Dit streven betekent waarschijnlijk dat de ambitie ten aanzien van CO₂-reductie voor de Europese Unie zich aan de bovenkant van de huidige Europese ambities van 80 tot 95% CO₂-reductie in 2050 zullen bevinden. De gemeente Zoetermeer gaat voor 100% CO₂-reductie in 2040.
- 2 Het energieverbruik in de gebouwde omgeving beslaat een fors deel van het totale energieverbruik in Zoetermeer. Het gaat hier om de verwarming van woningen en gebouwen waarvoor momenteel grotendeels aardgas wordt gebruikt. De CO₂-uitstoot die hiermee gepaard gaat, moet zoveel mogelijk worden beperkt.
- 3 Dit kan op twee manieren gerealiseerd worden, namelijk: vergaande reductie van de warmtevraag door middel van energiebesparing en sterke vermindering van het gebruik van aardgas via het stimuleren en inpassen van duurzaam opgewekte elektriciteit en/of duurzame warmtebronnen.
- 4 De omslag van aardgas naar duurzame alternatieven voor warmte vergt naar verwachting een forse inspanning van alle burgers, bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties. Dit zal flinke investeringen vergen in bijvoorbeeld energiebesparing, de vervanging van (gasgestookte) installaties, in energie-infrastructuur en in (lokale) productie van duurzame energie.
- 5 De energietransitie grijpt in tot achter de voordeur van huishoudens. Bewustwording van de noodzaak en de benodigde verandering van gedrag is een grote maatschappelijke opgave. Een groot deel van de burgers zal niet langer kunnen koken op gas, of het huis verwarmen door middel van een CV-ketel. Zowel bij het Rijk als voor decentrale overheden en maatschappelijke organisaties ligt er een belangrijke taak om iedereen hiervan bewust te maken en te ondersteunen bij deze overgang.
- 6 Er ligt reeds een Green Deal 'alternatieve warmte opties' met het Rijk waar de wijk Palenstein gebruik van kan maken.
- 7 De verhouding tussen besparingsmaatregelen (isolatie) en invulling van de resterende vraag met duurzame alternatieven kan per woning of gebouw verschillen. Het type en de leeftijd van de bebouwing speelt een rol, evenals de nabijheid van duurzame (rest-) warmtebronnen. De levenscyclus van de gebouwde omgeving en van de energie infrastructuur is lang, zodat aansluiting moet worden gezocht bij een verhuizing, grootschalige renovatie van gebouwen en vervanging van het gasnet of andere publieke infra (riool, wegen). Wanneer de transitie naar een duurzame warmtevoorziening op slimme momenten wordt ingezet, zal dit onnodige kosten voorkomen.
- 8 De woningcorporaties bezitten ongeveer 70% van de woningen in Palenstein en zijn daarmee een cruciale partner in de energietransitie van Palenstein. Zij hebben zicht op de economische levensduur van en de investeringsmomenten voor de complexen. Het is de uitdaging voor de corporaties om de investeringen in vastgoed en de energietransitie zo veel mogelijk af te stemmen en te combineren zodat desinvesteringen zoveel mogelijk kunnen worden voorkomen.

- 9 Gemeenten lijken de aangewezen partij om de regie te nemen in de lokale transitie van de warmtevoorziening. Zij kunnen het beste de lokale omstandigheden inschatten voor de timing en richting van de transitie. Op lokaal en regionaal niveau kan het best worden gezien welke duurzame alternatieven, waaronder besparing, geschikt zijn om in de warmtevraag te voorzien en in welk tempo de transitie lokaal het best vorm kan krijgen.
- 10 Netbeheerders kunnen als beheerder van de gas- en elektriciteitsinfrastructuur een belangrijke rol spelen bij de besluitvorming door de gemeente. Zij kunnen informatie aanleveren over de staat van het gasnet. Daarbij kunnen zij een plan opstellen waarin ze aangeven wat, gelet op de staat van het desbetreffende gasnet, een goed moment zou zijn om het net uit gebruik te nemen. Verder kunnen netbeheerders, in samenspraak met andere betrokken partijen, de aanpassingen aan de verschillende infrastructuren tot uitvoering brengen die volgen uit de besluitvorming door de gemeente, met inachtneming dat de keuze van de gemeente veilig en economisch verantwoord is en past binnen wet- en regelgeving.
- 11 Uit studies blijkt dat financiering en de vermogenspositie in vele gevallen een obstakel zijn. Kosten en baten komen niet automatisch bij dezelfde partij en individuele business cases rekenen niet rond. Vanwege de verschillende regimes waarin de verschillende stakeholders opereren (markt v.s. gereguleerd), is het oplossen van het split incentive probleem vooralsnog lastig. Gekeken moet worden naar nieuwe financieringsarrangementen waarin het split incentive probleem kan worden opgelost en individuele business cases op een acceptabel niveau komen.
- 12 Vanuit de wijkvisie 2012 voor Palenstein en de daaruit volgende herstructureringsopgave het bestaande samenwerkingsverband tussen corporaties en de gemeente wil gebruiken voor deze Green Deal.
- 13 **DGW** in 2016 een vraag aan de markt heeft gesteld om 120 woningen Nul Op de Meter te renoveren in Palenstein. Deze kennis in wil zetten voor de transitie opgave in Palenstein.
- 14 Partijen hebben:
 - a) Palenstein aangewezen als pilotgebied voor het aardgasvrij maken van de voorraad;
 - b) De bereidheid om het proces open te stellen voor dealpartijen, zodat deze actief mee kunnen kijken in het proces, en actief mee kunnen denken over oplossingen in wetgeving, financiën, techniek en proces.
- 15 Waarin deze Green Deal de intentie verwoord en de aanzet geeft voor het werkplan om tot een uitvoeringsplan (transitieplan) te komen voor een aardgasvrij Palenstein, eind 2017.

VERKLAREN EN KOMEN ALS VOLGT OVEREEN:**1. DEFINITIES****1.1 Aardgasvrij**

Een wijk of gebied dat geen aardgas als energiebron gebruikt voor het verwarmen van gebouwen, het verwarmen van warmtapwater en koken.

1.2 NOM – Nul Op de Meter

Een huis dat per jaar evenveel (of meer) energie opwekt als dat het nodig heeft voor het huis en het huishouden. Dat kan door een upgrade van de woning met onder meer gevelaanpak, slimme installaties en eigen energieopwekking.

1.3 NOM Ready (Nul Op de Meter Ready)

NOM Ready, waarbij een woning niet in één beweging, maar planmatig in meerdere stappen naar NOM wordt gebracht. "NOM ready" is een vastgelegd plan met verstandige duurzaamheidsmaatregelen, ook wel 'no-regret' maatregelen genoemd, voor complexen die nog lang worden door geëxploiteerd.

1.4 Plangebied

Palenstein

2 DOEL VAN DE SAMENWERKING

2.1 Het einddoel waar partijen gezamenlijk naartoe werken is dat er in 2040 geen aardgas meer gebruikt wordt in Palenstein.

2.2 Het creëren van de juiste context om de transitie van aardgas naar alternatieve warmteopties mogelijk te maken.

2.3 Doel van deze overeenkomst is om in 2017 te komen tot:

- a) een gebiedsgericht transitieplan met uitgewerkt energieconcept(en) en business case (betaalbaarheid)
- b) afspraken over de fasering van de uitvoering van het transitieplan
- c) plan van aanpak van de (gebieds-) communicatie en participatie

3 UITGANGSPUNTEN

3.1 In het proces naar dit einddoel wordt gezocht naar een goede balans tussen de uitfasering van aardgas en het bieden van een betaalbaar en gedragen alternatief voor warmtevoorziening in de gebouwde omgeving.

3.2 Om dit doel te bereiken moet de juiste context gecreëerd worden om de transitie van aardgas naar alternatieve warmteopties mogelijk te maken, en moet gezamenlijk naar oplossingen en best practices worden gezocht. De context bestaat uit een gezamenlijke ambitie die ondersteund wordt door wetgeving, financiële en technische mogelijkheden, en een heldere verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

3.3 Verkend wordt of de volgende ambities haalbaar zijn:

- nieuwbouw woningen (zowel eengezin- als meergezinswoningen) vanaf 2018 uitsluitend aardgasvrij te ontwikkelen en realiseren (o.a. NOM woningen);
- de bestaande eengezinswoningen van de corporaties in 2023 aardgasvrij zijn;
- de hoogbouw van de corporaties, het gemeentelijk vastgoed en de VVE's uiterlijk in 2040 aardgasvrij zijn;
- projecten waar op zeer korte termijn omgevingsvergunning voor wordt aangevraagd vallen hier in principe buiten en zullen in het verkennende onderzoek als bestaand bezit worden behandeld.

- 3.4 Elke partij afzonderlijk een besluit neemt naar aanleiding van het transitieplan. Besluitvorming n.a.v. dit document wordt verwacht voor februari 2018.

3.5 **Kennisdeling**

Door direct vanaf de start van de Green Deal te beginnen met het delen van relevante kennis en ervaringen met partijen wordt beoogd alle potentiële pilots met aardgasloze wijken in Nederland te faciliteren, waarbij de pilots die in deze deal genoemd zijn als koploper zullen fungeren. Hiermee ontstaat zo veel mogelijk actie op het gebied van pilots met alternatieve warmte-opties voor gas in de gebouwde omgeving. Daarnaast krijgt het rijk direct vanaf het begin input voor aanpassing van de context.

3.6 **Aanpassing van de context**

Door aanmelding van Palenstein voor de Green Deal alternatieve warmte opties en Next Generation Woonwijken van de MRDH kunnen de ervaringen die in de pilots worden opgedaan zorgen voor aanpassing van de context op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Het gaat hierbij om drie aspecten:

- **Wetgeving:** naast het creëren van experimenteerruimte middels de in voorbereiding zijnde wet VET, zal ook gekeken worden naar structurele wetswijzigingen die de warmtetransitie van aardgas naar alternatieve warmteopties ondersteunen;
- **Financieringsconstructies:** op basis van best practices, ontwikkelingen op rijksniveau, ontwikkelingen op Europees niveau, en ontwikkelingen in de markt moet gezamenlijk gewerkt worden aan haalbare business cases, vermogensproblematiek en financieringsconstructies waar zowel publiek als privaat aan wordt bijgedragen. Hierbij wordt breed verkend wat de mogelijkheden zijn;
- **Verantwoordelijkheden en bevoegdheden:** gemeenten zijn de aangewezen partij om de regierol te pakken in de warmtetransitie in de gebouwde omgeving. Daarnaast is er een belangrijke rol weggelegd voor netbeheerders, woningcorporaties en provincies. De precieze invulling van deze nieuwe rollen en verhoudingen, ook ten opzichte van het rijk, zal in de komende jaren tot stand moeten komen. De ervaringen uit de pilots geven input en inzichten die nodig zijn om tot een optimale nieuwe rolverdeling te komen.

4 Organisatie en proces

- 4.1 Wijze van samenwerken en nadere Werkafspraken worden vastgelegd in het Werkplan Palenstein Aardgasvrij. Zie bijlage 1
- 4.2 De stuurgroep Palenstein zal ook fungeren als stuurgroep voor deze deal en bewaakt de voortgang van deze deal. De stuurgroep biedt het transitiedocument aan de afzonderlijke dealpartners ter besluitvorming aan. Voor het onderwerp Green Deal wordt de Stuurgroep uitgebreid met bestuurders van Stedin en Vestia.
- 4.3 Om de maand vindt er overleg plaats in de Kerngroep Palenstein aardgasvrij over de voortgang en sturing van de samenwerking. Zie bijlage 1 voor leden van de kerngroep.
- 4.4 De werkzaamheden worden georganiseerd en uitgevoerd in projectgroepen. In deze projectgroepen zullen vertegenwoordigers van Partijen deelnemen.
- 4.5 De projectgroepen zullen - waar nodig en redelijkerwijs mogelijk - in Zoetermeer worden gehouden. de Gemeente zal hiervoor één dag in de week een werkruimte om niet beschikbaar stellen.

- 4.6 Partijen streven ernaar de sleutelfiguren in de samenwerking niet te wijzigen. In bijlage 1 zijn de namen gegeven van de sleutelfiguren in de organisatie bij aanvang van de samenwerking.
- 4.7 Naast de in deze overeenkomst bedoelde samenwerking staat het Partijen vrij in andere gebieden dan het Plangebied overeenkomsten aan te gaan, mits dit geen afbreuk doet aan de inzet voor de samenwerking als bedoeld in deze overeenkomst.
- 4.8 **Inzet en acties DGW**
- Gezamenlijke verkenning naar (collectieve) duurzame warmtevoorziening hoogbouw (incl. gemeentelijk vastgoed);
 - Gezamenlijke verkenning naar haalbaarheid uitvraag uitsluitend o.b.v. NOM prestatiegarantie voor nieuwe ontwikkelingen (vanaf 2018) van nieuwbouw eengezinswoningen en uitvraag van aardgasloos gebouw voor meergezinswoningen en utiliteitsbouw;
 - Zoveel mogelijk openstellen van het proces voor de dealpartijen, zodat deze actief mee kunnen kijken in het proces, en actief mee kunnen denken over oplossingen in wetgeving, financiën, techniek en proces;
 - Stelt het proces zoveel mogelijk open voor het traject 'Next Generation Woonwijken' met de MRDH;
 - Stelt het proces zoveel mogelijk open in het kader van de "GREEN DEAL Experimenten Aardgasloze Wijken";
 - Zet zich in om obstakels in wet- en regelgeving, juridische, financiële en technische zin mee weg te ruimen.
 - Realisatie vernieuwbouw 120 woningen met NOM prestatiegarantie bij een succesvolle aanbesteding en voldoende deelname van bewoners.
 - Bij complexgewijze verkoop wordt de belegger geïnformeerd over deze Green Deal.
- 4.9 **Inzet en acties Vidomes**
- Gezamenlijke verkenning naar (collectieve) duurzame warmtevoorziening hoogbouw (incl. gemeentelijk vastgoed);
 - Gezamenlijke verkenning naar haalbaarheid uitvraag uitsluitend o.b.v. NOM prestatiegarantie voor nieuwe ontwikkelingen (vanaf 2018) van nieuwbouw eengezinswoningen en uitvraag van aardgasloos gebouw voor meergezinswoningen en utiliteitsbouw;
 - Zoveel mogelijk openstellen van het proces voor de dealpartijen, zodat deze actief mee kunnen kijken in het proces, en actief mee kunnen denken over oplossingen in wetgeving, financiën, techniek en proces;
 - Stelt het proces zoveel mogelijk open voor het traject 'Next Generation Woonwijken' met de MRDH;
 - Stelt het proces zoveel mogelijk open in het kader van de "GREEN DEAL Experimenten Aardgasloze Wijken";
 - Zet zich in om obstakels in wet- en regelgeving, juridische, financiële en technische zin mee weg te ruimen.
 - Uitvoeren gezamenlijke verkenning in 2017 naar aardgasvrij maken bestaande voorraad laagbouw (realisatie zo mogelijk voor 2023) waarbij realisatie Nul op de Meter/aardgasvrij het vertrekpunt vormt en lessen worden getrokken uit de aanpak van De Goede Woning.

4.10 **Inzet en acties Vestia**

- Gezamenlijke verkenning naar (collectieve) duurzame warmtevoorziening hoogbouw (incl. gemeentelijk vastgoed);
- Gezamenlijke verkenning naar haalbaarheid uitvraag uitsluitend o.b.v. NOM prestatiegarantie voor nieuwe ontwikkelingen (vanaf 2018) van nieuwbouw eengezinswoningen en uitvraag van aardgasloos gebouw voor meergezinswoningen en utiliteitsbouw;
- Zoveel mogelijk openstellen van het proces voor de dealpartijen, zodat deze actief mee kunnen kijken in het proces, en actief mee kunnen denken over oplossingen in wetgeving, financiën, techniek en proces;
- Stelt het proces zoveel mogelijk open voor het traject 'Next Generation Woonwijken' met de MRDH;
- Stelt het proces zoveel mogelijk open in het kader van de "GREEN DEAL Experimenten Aardgasloze Wijken"
- Zet zich in om obstakels in wet- en regelgeving, juridische, financiële en technische zin mee weg te ruimen.
- Uitvoeren gezamenlijke verkenning in 2017 naar aardgasvrij maken bestaande voorraad laagbouw (realisatie zo mogelijk voor 2023) waarbij realisatie Nul op de Meter/aardgasvrij het vertrekpunt vormt en lessen worden getrokken uit de aanpak van De Goede Woning.
- Onderzoek naar juridisch en financieel haalbare constructie om ook uitgeponde woningen mee te kunnen vernieuwbouwen.

4.11 **Inzet en acties Gemeente**

- Gezamenlijke verkenning naar (collectieve) duurzame warmtevoorziening hoogbouw inclusief het gemeentelijk vastgoed (aardgasvrij);
- Zoveel mogelijk openstellen van het proces voor de dealpartijen, zodat deze actief mee kunnen kijken in het proces, en actief mee kunnen denken over oplossingen in wetgeving, financiën, techniek en proces;
- Stelt het proces zoveel mogelijk open voor het traject 'Next Generation Woonwijken' met de MRDH;
- Stelt het proces zoveel mogelijk open in het kader van de "GREEN DEAL Experimenten Aardgasloze Wijken"
- Zet zich in om obstakels in wet- en regelgeving, juridische, financiële en technische zin mee weg te ruimen.
- Uitvoeren gezamenlijke verkenning in 2017 naar aardgasvrij maken bestaande voorraad laagbouw (realisatie zo mogelijk voor 2023) waarbij realisatie Nul op de Meter/aardgasvrij het vertrekpunt vormt en lessen worden getrokken uit de aanpak van De Goede Woning.
- Onderzoek naar juridisch en financieel haalbare constructie om ook uitgeponde woningen mee te kunnen vernieuwbouwen.
- Levert procesbegeleider voor de uitvoering van deze Green Deal.
- Organiseert het samenspraakproces met de overige (particuliere) vastgoedeigenaren in de wijk.
- Levert inzet voor de communicatie naar derden m.b.t. deze Green Deal en de samenspraak.
- Zet zich in om obstakels in juridische en financiële zin mee weg te ruimen (voor m.n. particuliere huiseigenaren).
- Gezamenlijke verkenning voor toepassing concept 'Lomboxnet' of een andere vorm van een Smart Grid in Palenstein.

4.12 Inzet en acties Stedin

- Uitvoeren gezamenlijke verkenning in 2017 naar aardgasvrij maken (incl. gezamenlijke verkenning naar (collectieve) duurzame warmtevoorziening hoogbouw)
 - a) Helpt bij het maken van een integrale afweging en impactanalyse, waaronder de haalbaarheid en de maatschappelijke kosten van de verschillende opties
 - b) Vertaalt visie naar concreet stappenplan voor uitfasering gasnetwerk en evt. noodzakelijke aanpassingen van het elektriciteitsnetwerk
- Het experimenteren met de rol van de netbeheerder bij alternatieve energie-opties, passend in de mogelijkheden die de wet VET biedt (nog in voorbereiding).
 - a) Zet zich in om obstakels in juridische, financiële en technische zin mee weg te ruimen (voor m.n. particuliere huiseigenaren).
 - b) Indien in de gezamenlijke verkenning, mogelijkheden worden herkend die tot verlaging van investering leiden in de netten, zal dit nader worden onderzocht op relevantie en tijdigheid van toepassing. Bijvoorbeeld, toepassing concept 'Lomboxnet' in Palenstein.

5 WIJZIGINGEN

- 5.1
1. Elke Partij kan de andere Partijen schriftelijk verzoeken de Green Deal te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle Partijen.
 2. Partijen treden in overleg binnen zes weken nadat een Partij de wens daartoe aan de andere Partijen schriftelijk heeft medegedeeld.
 3. De wijziging en de verklaringen tot instemming worden in afschrift als bijlagen aan de Green Deal gehecht.

5.2 **Toetreding van nieuwe partijen**

- a) Er kunnen nieuwe partijen toetreden tot deze Green Deal.
- b) Een nieuwe partij maakt haar verzoek tot toetreding schriftelijk bekend aan de gemeente. Zodra alle Partijen schriftelijk hebben ingestemd met het verzoek tot toetreding, ontvangt de toetredende partij de status van Partij van de Green Deal en gelden voor die Partij de voor haar uit de Green Deal voortvloeiende rechten en verplichtingen.
- c) Het verzoek tot toetreding en de verklaringen tot instemming worden als bijlagen aan de Green Deal gehecht.

6 DUUR EN TUSSENTIJDSE BEEINDIGING

- 6.1 Deze overeenkomst eindigt op het moment dat de beoogde doelen van deze overeenkomst zijn behaald. De geplande datum hiervoor is februari 2018. De overeenkomst eindigt echter automatisch nadat 20 maanden zijn verstreken na ondertekening van deze overeenkomst. Partijen kunnen niettemin te allen tijde schriftelijk overeenkomen de duur van deze overeenkomst te verlengen.
- 6.2 Indien Partijen tijdens de looptijd van deze overeenkomst gezamenlijk tot de conclusie komen dat er geen uitzicht (meer) bestaat op het succesvol behalen van de doelen, zoals omschreven in artikel 2, dan kan deze overeenkomst en daarmee de samenwerking worden beëindigd. Partijen treden in een dergelijk geval in overleg over de wijze en het tijdstip waarop deze overeenkomst wordt beëindigd.
- 6.3 Elke Partij kan deze Green Deal (te allen tijde) met inachtneming van een opzegtermijn van 2 maanden schriftelijk opzeggen.

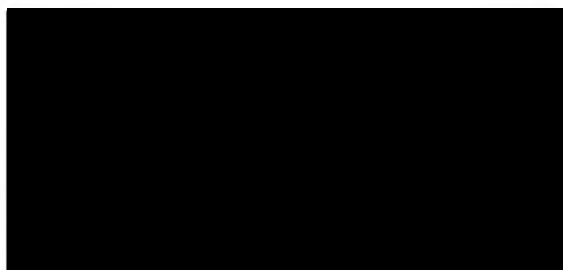
7 KOSTENVERDELING

- 7.1 Partijen dragen de kosten voor werkzaamheden in het kader van deze overeenkomst zelf en brengen over en weer geen kosten voor de eigen organisaties in rekening.
- 7.2 Gemeente levert procesbegeleiding voor de uitvoering van deze Green Deal en draagt daar de kosten van.
- 7.3 Indien zich onvoorziene kosten voor "feitelijke" en/of "fysieke werkzaamheden" (bodem onderzoek, rioolonderzoek o.i.d.) voordoen, dan treden Partijen met elkaar in overleg om te bezien op welke wijze Partijen hiermee omgaan. Hieruit vloeien op voorhand voor geen van de Partijen verplichtingen voort.

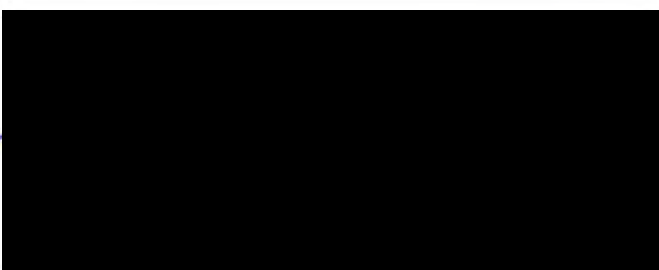
8 SLOTBEPALINGEN

- 8.1 *Uitvoering in overeenstemming met het Unierecht*
De afspraken van deze Green Deal zullen in overeenstemming met het recht van de Europese Unie worden uitgevoerd in het bijzonder voor zover de afspraken vallen onder de werking van de Europese regels met betrekking tot aanbesteding, mededinging, staatssteun en technisch normen en voorschriften.
- 8.2 *Citeertitel*
De Green Deal kan worden aangehaald als Green Deal aardgasvrij Palenstein.
- 8.3 *Nakoming*
Partijen komen overeen dat de nakoming van de afspraken van de Green Deal niet in rechte afdwingbaar zijn.
- 8.4 *Inwerkingtreding*
a) Deze Green Deal treedt in werking met ingang van de dag na ondertekening door alle Partijen.
b) Partijen nemen de uitvoering van alle in deze Green Deal genoemde afspraken zo snel mogelijk ter hand.
- 8.5 *Openbaarmaking*
Deze Green Deal zal samen met andere afgesloten Green Deals openbaar worden gemaakt, onder andere in de Staatscourant, waardoor anderen kennis kunnen nemen van de gesloten Green Deals, zodat navolging hiervan kan worden bevorderd.

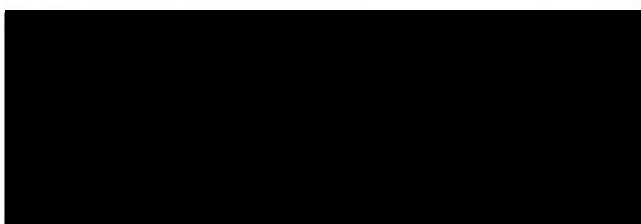
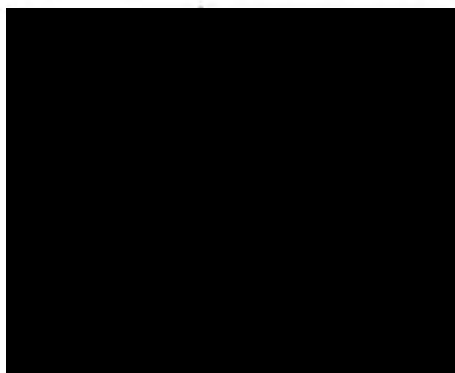
Aldus overeengekomen en in [pm]voud ondertekend te [plaats] op [datum].

Gemeente Zoetermeer

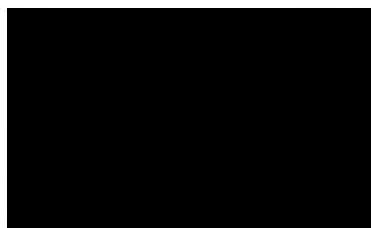
Naam: De heer T.C. Kuiper

Functie: Wethouder Wonen en wijkwethouder
Palenstein**Stichting Vidomes**Naam:

Functie: voorzitter Raad van Bestuur

Woningstichting De Goede Woning Naam:

Functie: bestuurder

Stichting VestiaNaam: Functie: directeur Onderhoud &
Ontwikkeling**Stedin**Naam:

Functie: directeur klant en markt

Bijlage 1 van 1**WERKPLAN AARDGASVRIJ PALENSTEIN**